RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 83.689 van 29 november 1999
in de zaak A. 85.879/IX-1966.

In zake : Rudy DE MOOR,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. VAN der PERRE,
kantoor houdende te OUDENBURG,
Westkerkestraat 9

tegen :

De Post.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Rudy DE MOOR op 2 augustus 1999 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de directeur Human Ressources van De Post van 14 juni 1999 waarbij hij zijn rechten op bevordering en op bevordering tot een hogere wedde niet kan doen gelden met ingang van 4 december 1998, waarbij hij zijn normale activiteitswedde niet kan doen gelden met ingang van 4 december 1998, waarbij zijn normale activiteitswedde wordt verminderd met ingang van 4 december 1998 en waarbij hij wordt afgezet;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 23 september 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 25 oktober 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad L. HELLIN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. VAN der PERRE, die verschijnt voor verzoeker, en van inspecteur-jurist L. VANHOOREN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de feitelijke gegevens van de zaak.

1.1. Op 30 november 1998 biedt een personeelslid van een zakenkantoor een storting aan ten bedrage van, volgens het door haar klaargemaakte stortingsbulletin, 3.655.500 frank ten voordele van de bank ANHYP. Die bewerking wordt door verzoeker behandeld en volgens zijn verklaring stelt hij geen enkel verschil vast tussen de door hem ontvangen som en het bedrag vermeld op het stortingsbulletin.
Enige tijd later stelt het personeelslid van het zaken-kantoor bij het opmaken van haar kas vast dat zij zich heeft vergist bij het totaliseren van het bedrag van de storting en laat dit aan verzoeker nog diezelfde dag weten.
Op 1 december 1998 bespreekt zij die vergissing met de postmeester van Oudenburg en reikt zij telmachinebandjes aan om haar vergissing aan te tonen. Verzoeker alsmede een collega zijn bij dit gesprek aanwezig. Verzoeker

geeft tijdens dit gesprek een bepaalde versie die hij nadien tijdens zijn ondervraging in het kader van het intern onderzoek ontkent.
In verzoekers papiermand wordt ook het bandje van zijn kasafrekening van 30 november 1998 gevonden waarop initieel een kasoverschot van 100.979 fr. staat uitgerekend. Omdat in zijn eindafrekening slechts een verschil van 979 fr. staat aangegeven verklaart verzoeker hierover dat het om een mistelling gaat.

1.2. Verzoeker wordt op 3 december 1998 over die gebeurtenissen ondervraagd door de interne auditdienst van De Post. Op grond van de resultaten van die ondervraging wordt hij diezelfde dag preventief uit de dienst verwijderd. Op 7 december 1998 gaat de directeur Human RESSOURCES akkoord om verzoeker in het belang van de dienst met ingang van 4 december 1998 te schorsen. Hij beslist ook verzoekers bezoldiging te verminderen en hem zijn aanspraken op bevordering en op weddeverhoging te ontnemen.
Verzoeker neemt op 9 december 1998 kennis van deze beslissing en tekent er onmiddellijk beroep tegen aan.

1.3. Inmiddels heeft op 8 december 1998 een gewestelijke auditor een verslag opgemaakt over het onderzoek dat hij over de genoemde feiten heeft ingesteld. Zijn besluit luidt als volgt :

> "Het is vrijwel zeker dat Ann DYZERS van zakenkantoor Baelde zich op 30.11.98 vergiste bij de samenstelling van haar storting aan ANHYP. Een bundel van 100 biljetten van 2000 fr telde zij slechts voor 100.000 fr instede van 200.000 fr. Een typische misslag die trouwens ook in onze diensten geregeld oorzaak is van belangrijke kastekorten.
> Bij de aanneming moet loketbeambte R. DE MOOR het verschil gemerkt hebben. Wellicht vandaar dat hij de biljetten van 10.000 fr twee maal telde en luidens de verklaringen van Ann DYZERS zenuwachtig werd. Het telbandje dat het detail van de storting weergaf liet betrokkene verdwijnen.
> Bij het opmaken van zijn kas was hij dermate zenuwachtig dat hij wellicht zichzelf niet meer

betrouwde, wat een verklaring is voor het in eerste instantie vastgestelde verschil op het in de vuilnisemmer teruggevonden stukje telband. Een bewuste manipulatie van dit laatste telbandje mag evenwel evenmin uitgesloten worden.

R. DE MOOR heeft zich evenwel vergaloppeerd toen hij op 1.12.98 bij de confrontatie met de klant eerst volhield dat hij slechts voor 100.000 fr biljetten van 2000 fr ontvangen had en pas na het getuigenis van zijn collega moest vaststellen dat hij klem zat en pas dan verklaarde dat hij niet 350 maar slechts 340 biljetten van 10.000 fr ontvangen had.

Alles wijst er op dat R. DE MOOR het teveel ontvangen bedrag (100.000 fr) niet als kasoverschot in zijn kasboek signaleerde, doch dit bedrag voor eigen gebruik aanwendde. Wellicht ontvreemde hij de som van 100.000 fr in coupures van 10.000 fr.

Betrokkene ontkent dat hij 100.000 fr teveel ontving en dit bedrag verduisterde. Hij ontkent tevens dat hij zijn versie van de feiten op 1.12.98 wijzigde na een bezwarende verklaring van zijn collega. Deze wijziging van de feiten wordt evenwel door maar liefst drie collega's en de klant bevestigd. Dit is m.i. dan ook het meest doorslaggevend element in dit dossier. Het centraal bestuur zal willen beslissen omtrent de schadeloosstelling van de klant evenals omtrent de te ondernemen juridische stappen.

In afwachting van het definitief strafvoorstel op te maken door de postmeester van Oostende 1 werd R. DE MOOR preventief geschorst in het belang van de dienst".

1.4. Op 11 januari 1999 wordt verzoeker door de postmeester gestraft met de afzetting om "op 30 november 1998 vermoedelijk 100.000 frank verduisterd te hebben afkomstig van een storting van het zakenkantoor BAELDE (...), om diverse tegenstrijdige verklaringen te hebben afgelegd in verband met het betwiste verschil met zakenkantoor BAELDE tegenover de klant, de postmeester van Oudenburg en tegenover zijn collega's (en) om op niet reglementaire wijze te hebben gewerkt, waardoor het bandje van de loketrekenmachine werd weggeworpen".

Verzoeker verdedigt zich maar de postmeester behoudt op 25 januari 1999 de sanctie. Diezelfde dag tekent verzoeker er beroep tegen aan.

Op 14 januari 1999 wordt tegen verzoeker klacht neergelegd bij de procureur des konings te Brugge.

1.5. Tijdens haar zitting van 3 maart 1999 behandelt de commissie van beroep verzoekers beroep tegen zowel de schorsing in het belang van de dienst als de afzetting. Zij brengt unaniem het advies uit dat verzoeker geen enkele straf kan worden opgelegd "gelet op het totaal ontbreken van formele bewijzen van verduistering door betrokkene, immers de aanklacht is slechts gebaseerd op vermoedens en getuigenverklaringen die volkomen in tegenspraak zijn met de beweringen van de betrokken opsteller, en de klaagster heeft pas klacht ingediend nadat een grondige kascontrole al onmogelijk was geworden".

1.6. Na op 29 maart 1999 het advies te hebben ontvangen van de gewestelijk directeur te Gent beslist de directeur Human Ressources op 7 juni 1999 verzoeker af te zetten. Deze beslissing wordt geformaliseerd in het bestreden besluit van 14 juni 1999.

Die beslissing die aan verzoeker op 16 juni 1999 wordt betekend, luidt als volgt :

> "Gelet op de bijzondere ernst van de volgende feiten, waaruit, in tegenstelling met hetgeen wordt gesteld in het advies van de Commissie van Beroep van De Post, onmiskenbaar blijkt dat postagent DE MOOR de som van 100.000 Bef heeft achtergehouden, verder rekening houdend met de omstandigheid dat dergelijke feiten de noodzakelijke vertrouwensrelatie tussen De Post en haar ambtenaar op onherstelbare wijze hebben verbroken, dat bovendien schade werd berokkend aan de goede naam van De Post, die immers bij uitstek in het gedrang wordt gebracht wanneer geldelijke belangen in het geding zijn, dat daarenboven geen enkel element voorhanden is dat toelaat rekening te houden met verzachtende omstandigheden in hoofde van Dhr. DE MOOR, verzachtende omstandigheden die overigens op geen enkel ogenblik door Dhr. DE MOOR werden bepleit, kan redelijkerwijze geen andere tuchtstraf worden opgelegd dan de afzetting op basis van art. 89 § 1 ,5° van het Administratief Statuut van de postambtenaren en art. 9 van D.I. 334 houdende de Richtlijn over de tuchtregeling, genomen in

toepassing van Hoofdstuk XII van het Administratief Statuut van de postambtenaren.

Het betreft met name de volgende feiten :

1. De klant, Mevr. DYZERS bevestigt formeel dat zij een bedrag van 3.755.500 Bef aan Dhr. DE MOOR heeft afgegeven, waaronder 100 biljetten van 2.000 Bef.;

2. Aan de hand van haar telbandje kan Mevr. DYZERS aantonen dat zij zich vergist had in de samenstelling van deze storting aan ANHYP, en meer bepaald in de briefjes van 2.000 Bef., in die zin dat zij op haar telmachine de 100 biljetten van 2.000 Bef. slechts voor 100.000 Bef i.p.v. 200.000 Bef had ingegeven, waardoor op haar stortingsbiljet 3.655.000 Bef i.p.v. 3.755.500 Bef was genoteerd;

3. Mevr. A. HOMMEZ, E/a onderpostontvanger, bevestigt formeel dat Dhr. DE MOOR oorspronkelijk verklaarde dat hij slechts 50 i.p.v. 100 biljetten van 2.000 Bef. van Mevr. DYZERS had ontvangen en dat Dhr. DE MOOR zijn eerste versie van de feiten wijzigde toen zij, Mevr. HOMMEZ, hem er attent opmaakte dat hij deze 100 biljetten van 2.000 Bef in een subventieoverhandiging aan haar had verwerkt en dus bijgevolg wel degelijk 100 biljetten had ontvangen; pas vanaf dat moment stelde Dhr. DE MOOR dat het verschil niet gelegen was in de briefjes van 2.000 Bef., maar in deze van 10.OOO Bef., waarvan hij er 340 i.p.v. 350 zou ontvangen hebben;

4. De verklaring van Mevr. HOMMEZ wordt formeel bevestigd door Dhr. G. DECLERCK postmeester en door Dhr. D.BEYEN, E/a onderpostontvanger;

5. Dhr. DE MOOR heeft echter het teveel ontvangen bedrag (100.000 Bef.) niet in zijn kasboek gesignaleerd;

6. Het bandje van de loketoptelmachine van Dhr. DE MOOR dat betrekking heeft op het afsluiten van de kas, geeft anderzijds een overschot aan van 100.979 Bef.; gelet op het feit dat in zijn handschrift het bedrag '4780485' op dit bandje werd aangebracht, staat het vast dat dit bandje van de hand van Dhr. DE MOOR is; daarenboven verklaart Mevr. DYZERS formeel dat Dhr. DE MOOR wel degelijk de som van haar storting op de loketoptelmachine maakte;

Gelet op het voorgaande dient te worden gesteld dat er, in tegenstelling met hetgeen de Commissie van Beroep beweert, sprake is van meer dan louter vermoedens en tegenstrijdige verklaringen en dat er wel degelijk een materieel bewijs bestaat waaruit blijkt dat Dhr. DE MOOR het teveel ontvangen bedrag (100.000 Bef.) heeft achtergehouden voor eigen gebruik";

2. Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing.

2.1. Overwegende dat luidens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel kan berokkenen;

2.2. Overwegende dat verzoeker met betrekking tot de eerste voorwaarde in een eerste middel aanvoert dat de bestreden beslissing niet afdoend formeel gemotiveerd is in de zin van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 omdat de tuchtoverheid wel verwijst naar het advies van de commissie van beroep maar niet vermeldt dat haar beslissing er regelrecht tegen ingaat en dat het niet volstaat om naar het advies te verwijzen indien het andersluidend is en dat de gegeven motivering de Raad van State niet toelaat na te gaan of er met het advies wel degelijk rekening is gehouden;

2.3. Overwegende dat de verwerende partij hierop in haar nota antwoordt dat in de bestreden beslissing wel degelijk uitdrukkelijk wordt gezegd dat de beslissing indruist tegen het advies van de commissie van beroep en dat er wordt vermeld waarom de tuchtoverheid van oordeel is niet akkoord te kunnen gaan met het advies van de commissie en dat door zowel de juridische als de feitelijke grondslagen van de beslissing te vermelden voldaan is aan de verplichting opgelegd door artikel 3 van de wet van 29 juli 1991;

2.4. Overwegende dat de lectuur van de bestreden beslissing aantoont dat de verwerende partij veel meer doet dan louter te verwijzen naar het advies van de commissie; dat zij niet vaststelt dat zij het niet eens is met de zienswijze van de commissie ("in tegenstelling met hetgeen de Commissie van beroep beweert...") maar dat zij daarenboven in tegenstelling tot de commissie van beroep, uit een reeks van feitelijke gegevens die in de beslissing op een exhaustieve wijze worden besproken afleidt dat er meer is dan loutere vermoedens en tegenstrijdige verklaringen en dat zij zodoende de schuld van verzoeker wel degelijk als voldoende bewezen acht; dat zij derhalve zelfs zeer uitvoerig de redenen aangeeft waarom zij het niet eens is met het advies van de commissie van beroep; dat zij ook aangeeft waarom zij van oordeel is dat de feiten de zwaarste tuchtstraf vereisen; dat dit middel dan ook van alle ernst is ontbloot;

2.5. Overwegende dat verzoeker als tweede middel aanvoert dat de hoorplicht werd geschonden omdat hij zich niet heeft kunnen verdedigen tegenover de directeur Human Ressources die als tuchtoverheid is opgetreden;

2.6. Overwegende dat de verwerende partij hierop repliceert dat verzoeker in de loop van de tuchtprocedure ruimschoots de gelegenheid heeft gehad om zijn standpunt kenbaar te maken, meer bepaald ter gelegenheid van het onderzoek door de gewestelijk auditor en ook alvorens de beslissing van 25 januari 1999 werd genomen door zijn directe chef en dat zij de procedure heeft toegepast die is voorzien in artikel 118, § 2, eerste lid, van het administratief statuut van de postambtenaren waarin wordt gesteld dat indien de beslissing afwijkt van het advies van de commissie van beroep de tuchtoverheid die beslissing moet motiveren en dat verzoeker zich op elk moment van de tuchtprocedure heeft

kunnen laten bijstaan door een advocaat of een afgevaardigde van een erkende vakorganisatie;

2.7. Overwegende dat geen enkele bepaling van het administratief statuut van de postambtenaren voorschrijft dat een tuchtrechtelijk vervolgd ambtenaar zich rechtstreeks bij de tuchtoverheid moet kunnen verdedigen; dat artikel 95, § 1, tweede lid, alleen bepaalt dat de tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar vooraf wordt ondervraagd over de feiten die hem ten laste gelegd worden en zijn eventuele bezwaren schriftelijk kan doen kennen, terwijl het artikel 95, § 1, derde lid, bepaalt dat hij zich op elk ogenblik van de tuchtprocedure kan laten bijstaan door een advocaat of een afgevaardigde van een erkende vakvereniging en dat luidens artikel 118, § 2, tweede lid, de tuchtoverheid verplicht is om de van het advies van de commissie van beroep afwijkende beslissing uitdrukkelijk te motiveren; dat te dezen verzoeker de kans heeft gehad om zijn verdediging voor te dragen bij de hiërarchische meerdere en voor de commissie van advies waar hij zich heeft kunnen laten bijstaan door een verdediger; dat de tuchtoverheid over al de stukken van de tuchtprocedure inbegrepen het verweer van verzoeker en het advies van de commissie beschikte toen zij haar beslissing nam; dat de rechten van de verdediging van verzoeker aldus voldoende gevrijwaard zijn; dat dit middel ook niet ernstig is;

2.8. Overwegende dat verzoeker in een derde middel betoogt dat de zorgvuldigheidsplicht werd geschonden doordat er een periode van zeven en een halve maand verliep tussen de kennisname van de feiten en het opleggen van de tuchtstraf, terwijl artikel 95, § 3, van het administratief statuut van de postambtenaren voorziet in een periode van maximum zes maanden voor de tuchtprocedure en dat het beginsel van de redelijke termijn ook van toepassing is op tuchtsancties;

2.9. Overwegende dat de verwerende partij tegenwerpt dat de termijn van zes maanden voorzien in het genoemde artikel 95, § 3, niet werd overschreden omdat de tuchtvordering ingesteld werd met het voorstel tot afzetting dat op 11 januari 1999 werd gedaan door de onmiddellijke chef, zodat zulks gebeurde "nauwelijks anderhalve maand na de feiten"; dat met betrekking tot de redelijke termijn waarbinnen de procedure werd gevoerd rekening moet worden gehouden met de specifieke gegevens van de zaak; dat zij hieromtrent verwijst naar het feit dat nadat verzoeker had laten weten dat hij niet akkoord ging met de beslissing tot afzetting van 25 januari 1999 hij reeds op 3 maart 1999 in de gelegenheid was gesteld om zijn verweer voor te dragen voor de commissie van beroep; dat de termijn die verliep tussen 3 maart 1999 en de definitieve beslissing tot afzetting van 14 juni 1999 niet onredelijk is;

2.10. Overwegende dat het genoemd artikel 95,§ 3, van het administratief statuut van de postambtenaren geen betrekking heeft op de duur van de tuchtprocedure doch een verjaringstermijn bepaalt voor het instellen van een tuchtvervolging; dat weliswaar een behoorlijk bestuur vereist dat een tuchtprocedure moet afgehandeld worden binnen een redelijke termijn; dat voor de beoordeling van de redelijkheid van de termijn rekening moet worden gehouden met de concrete omstandigheden, zoals de aard van de zaak en de houding van de betrokken partijen; dat een tuchtprocedure die kan leiden tot afzetting of langdurige schorsing omwille van de gevolgen ervan voor de betrokkene, in beginsel als een dringende zaak moet worden behandeld; dat de feiten die aan verzoeker worden ten laste gelegd zich hebben voorgedaan op 30 november 1998, dat het voorstel tot afzetting dateert van 11 januari 1999, dat de commissie van beroep advies heeft gegeven op 3 maart 1999, dat de bevoegde tuchtoverheid op 22 maart 1999 het advies van de interne auditor heeft gevraagd hetwelk zij bekomt op 29 maart

1999, dat vervolgens op 7 juni 1999 de beslissing tot afzetting wordt genomen die op 14 juni 1999 formeel in een besluit wordt vastgesteld; dat derhalve geenszins sprake kan zijn van overschrijding van een redelijke termijn; dat dit middel evenmin ernstig is;

2.11. Overwegende dat verzoeker in een vierde middel de schending aanvoert van het evenredigheidsbeginsel; dat hij betoogt dat wanneer de zwaarste tuchtstraf wordt opgelegd er een vereiste van kennelijke proportionaliteit moet zijn tussen de tuchtfeiten en de tuchtstraf en bezwaarlijk redelijkerwijze de zwaarste straf kan opleggen voor feiten die niet bewezen zijn;

2.12. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat zij in haar motivering heeft aangetoond waarom de zwaarste tuchtstraf verantwoord was; dat zij er ook op wijst dat de Raad van State slechts een marginale toetsingsbevoegdheid heeft ten aanzien van de redelijkheid van de strafmaat zodat hij enkel een kennelijk in wanverhouding tot de feiten staande straf onwettig kan bevinden en dat voor het overige de tuchtoverheid op discretionaire wijze oordeelt over de verhouding tussen de tuchtfeiten en de tuchtstraf; dat terzake volgens de verwerende partij het ernstig karakter van de feiten redelijkerwijze niet ondenkbaar maakt dat enige tuchtoverheid voor die feiten de zwaarste straf zou opleggen;

2.13 Overwegende dat gegeven dat een tuchtoverheid niet kennelijk onredelijk is om te beslissen dat, als aan een personeelslid ten laste gelegde feiten de vertrouwensrelatie tussen haar en haar werknemer onherstelbaar heeft verbroken en dat door zijn gedrag haar goede naam in het gedrang wordt gebracht, in die gegeven omstandigheden de zwaarste sanctie wordt opgelegd, evenwel het onderzoek naar een eventuele schending van het redelijkheidsbeginsel alleen maar kan gebeuren als

de tuchtrechtelijk beteugelbare feiten als bewezen worden beschouwd zodat het onderzoek naar een schending van het redelijkheidsbeginsel aldus maar kan slaan op de relatie tussen als bewezen geachte feiten en de aard van de bestraffing ervan; dat derhalve voor het onderzoek van dit middel de vraag naar het bewezen zijn van de feiten niet aan de orde kan zijn; dat te dezen dit middel zoals aangevoerd en uiteengezet door verzoeker niet pertinent en derhalve ook niet ernstig is;

2.14 Overwegende dat geen enkele van de aangevoerde middelen ernstig is en dat aldus niet voldaan is aan één van de cumulatieve voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig november 1900 negenennegentig, door :

de H. L. HELLIN, wnd. voorzitter, staatsraad,
Mevr. V. WAUTERS, griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **L. HELLIN.**